

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

07.07.2026

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2026. – 7 лип. Архітектура увійшла до переліку номінацій Шевченківської премії – Зеленський підписав Указ. – Інф.](#)

[NV. – 2026. – 6 лип. У Польщі зображення української «дівчинки з колосками» використали для афіші про геноцид поляків – у Музеї Голодомору відреагували. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 лип. На НВМК встановили повноцінний пам'ятник на могилі Софії Федак-Мельник. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 6 лип. На Вінниччині облаштували місце поховання козацького полковника Данила Нечая. – Інф.](#)

Фестивалі, конкурси

[Укрінформ. – 2026. – 6 лип. На Житомирщині відбудеться фестиваль «ЕтноВир на Виспі». – Інф.](#)

Мовні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 7 лип. Мовному омбудсмену надійшло 1,5 тис. скарг і звернень за перше півріччя. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2026. – 7 лип. У Києві пройде Третій Фестиваль перших п'єс від Театру Ветеранів. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2026. – 7 лип. Відбулась світова прем'єра стрічки Юлії Гонтарук «Залізна сотня». – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 6 лип. Новий фільм режисера стрічки «Памфір» представлять на престижному кіноринку у Венеції. – Наріжна В.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 6 лип. На кінофестивалі у Новій Зеландії відбулася прем'єра анімаційного фільму про війну в Україні. – Інф.](#)

Музейна справа

[Укрінформ. – 2026. – 7 лип. Ще один херсонський музей отримав міжнародний](#)

захисний знак «Блакитний щит». – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 7 лип. Ворожим обстрілом пошкоджено історичний вітряк у Музеї народної архітектури та побуту в Києві. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 7 лип. У музеї просто неба в Пирогові через російську атаку пошкоджений вітряк. – Інф.; NV. – 2026. – 7 лип. «Пережив десятиліття історії». Внаслідок атаки РФ 6 липня у Пирогові постраждав вітряк. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. У Дубенському замку презентували пересувну виставку «Острозька реліквія 1581». – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. У Молдові анонсували міжнародний фестиваль культури Ukrainian Day 2026. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. У Папському католицькому університеті Ріо-де-Жанейро відкрили «Українську книжкову полицю». – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 7 лип. Архітектура увійшла до переліку номінацій Шевченківської премії – Зеленський підписав Указ. – Інф.

Президент Володимир Зеленський підписав Указ про нову номінацію Національної премії України ім. Тараса Шевченка – «Архітектурне мистецтво». Раніше отримати премію за архітектурні твори можна було лише в межах категорій «Візуальні мистецтва» або «Дизайн». Тож наразі загальна кількість номінацій зростає до 14-ти. Минулого року Шевченківську премію теж розширили новими номінаціями – «Творче кураторство культурно-мистецьких проєктів», «Фотомистецтво» і «Дизайн». Цього року під час вручення премії 9 березня перші лауреати в цих номінаціях здобули визнання за свої роботи. Як наголосив Володимир Зеленський, «важливо, що всі сторони мистецтва охоплені можливістю відзначити українців та українок». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141562-arhitektura-uvijsla-do-pereliku-nominacij-sevcenkivskoi-premii-zelenskij-pidpisav-ukaz.html>

NV. – 2026. – 6 лип. У Польщі зображення української «дівчинки з колосками» використали для афіші про геноцид поляків – у Музеї Голодомору відреагували. – Інф.

Національний музей Голодомору-геноциду випустив з офіційною заявою після того, як українську скульптуру, присвячену дітям – жертвам Голодомору-геноциду, модифікували і використали на афішах до 83-ї річниці трагедії у Польщі. «Модифікація чи переосмислення таких меморіальних образів, які спотворюють символічний зміст меморіалу, нівелюють його призначення, проявляють неповагу до пам'яті мільйонів жертв Голодомору, є неприйнятними», – йдеться в заяві. У музеї закликали державні установи, громадські організації, політичних діячів та медіа утримуватись від використання меморіальних об'єктів, присвячених жертвам Голодомору, у будь-якому контексті, не пов'язаному із вшануванням пам'яті жертв Голодомору, його дослідженням та поширенням знань про цей геноцид. Співробітники Музею Голодомору-геноциду жодним словом не згадали про те, що зображення скульптури «Гірка пам'ять дитинства» використала польська політикиня в афіші до заходу у Польщі, який вони присвятили 83-й річниці подій на Волині, які у Польщі називають геноцидом. Ще у липні 2025 року тодішній президент Польщі Анджей Дуда підписав закон, яким встановив 11 липня Днем пам'яті «жертв геноциду, вчиненого ОУН та УПА в роки Другої світової війни». Тоді ж МЗС України заявляло, що рішення щодо встановлення Польщею такої пам'ятної дати йде всупереч із «духом добросусідських відносин» між Києвом та Варшавою. Листівку-афішу з модифікованим зображенням української скульптури опублікувала на своїй сторінці у Facebook депутатка польського Сейму Анна Дабровська-Банашек. Авторами бронзової композиції «Гірка пам'ять дитинства» є скульптори Петро Дроздовський та Микола Обезюк. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/skandal-navkolo-skulpturi-golodomoru-muzey-vistupiv-iz-zayavoyu-50622142.html>

Вшанування пам'яті

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 лип. На НВМК встановили повноцінний пам'ятник на могилі Софії Федак-Мельник. – Інф.

На Національному військовому меморіальному кладовищі встановили повноцінний пам'ятник на могилі дружини голови Організації українських націоналістів (ОУН) Андрія Мельника – Софії Федак-Мельник, повідомив голова ОУН, перший заступник голови Державного комітету України з питань телебачення і радіомовлення Богдан Червак. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1182596.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. На Вінниччині облаштували місце поховання козацького полковника Данила Нечая. – Інф.

На Вінниччині поблизу с. Черемошного Вінницького району облаштували курган-могілу козацького полковника Данила Нечая, яка є пам'яткою історії України національного значення, повідомили у пресцентрі Вінницького козацького полку ім. Івана Богуна. Облаштування могили здійснили коштом благодійників. Територію навколо поховання упорядкували і розмістили нові інформаційні стенди та вказівники. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141290-na-vinnicini-oblastuvali-misce-pohovanna-kozackogo-polkovnika-danila-necaa.html>

Фестивалі, конкурси

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. На Житомирщині відбудеться фестиваль «ЕтноВир на Виспі». – Інф.

У селищі Романів на Житомирщині 11 липня втретє відбудеться етнофестиваль «ЕтноВир на Виспі», повідомили організатори фестивалю у Фейсбуці. У межах фестивалю заплановано концертні програми фольклорних колективів та виконавців, майстер-класи з традиційних ремесел, виставки виробів народної творчості, гастрономічні зони, конкурси та змагання. На заході створюватимуть арт-об'єкт «Дерево роду». Фестиваль має на меті популяризацію української культури, гастротуризму, козацьких забав, підтримку молодіжних ініціатив тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141231-na-zitomirsinividbudetsafestival-etnovir-na-vispi.html>

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 7 лип. Мовному омбудсмену надійшло 1,5 тис. скарг і звернень за перше півріччя. – Інф.

За перше півріччя 2026 року до Уповноваженої із захисту державної мови надійшло 1,5 тис. скарг і звернень. «... Із них 1378 містили скарги щодо порушення вимог Закону про забезпечення функціонування української мови як державної, що на 12 звернень більше, ніж за аналогічний період минулого року», – йдеться в повідомленні омбудсмена. Найбільше скарг надійшло з Києва (507), а до п'ятірки регіонів із найбільшою кількістю звернень увійшли

Одеська (254), Харківська (166), Дніпропетровська (122) та Київська (43) області. Найчастіше громадяни повідомляли про порушення мовного законодавства у таких сферах: функціонування сайтів та інтернет-представництв (364 скарги), реклама, вивіски та інша публічна інформація (229), обслуговування (213), освіта (98), інформація про товари та послуги (98), культура (76), діяльність органів влади (70), медіа (69), охорона здоров'я (50), транспорт (27) та ін. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1182805.html>

Театр

Укрінформ. – 2026. – 7 лип. У Києві пройде Третій Фестиваль перших п'єс від Театру Ветеранів. – Інф.

У Києві 17 липня запрацює Третій Фестиваль перших п'єс від Театру Ветеранів. За вісім фестивальних днів буде презентовано майже три десятки нових п'єс. Серед головних подій – сценічні читання п'єс ветеранів, які щойно закінчили освітній курс Театру Ветеранів та написали свої перші літературні твори. «За два роки існування фестивалю навколо Театру Ветеранів сформувалася справжня спільнота. З'явилися друзі – митці, які долучалися до подій навчального курсу, поділяють місію та цінності Театру, сприяють появі нових авторів, підтримують перші кроки ветеранів в новій царині. З'явилися й справжні зірки – випускники перших потоків, які не зупинилися після дебюту: вони продовжують писати, зростають як автори та повертаються на фестиваль із новими п'єсами...», – зазначили в театрі. Події Фестивалю перших п'єс відбудуться в Національному академічному драматичному театрі ім. Лесі Українки (17–19, 26 липня) та в Театрі Драматургів (22–25 липня). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141499-u-kievi-projde-tretij-festival-persih-pes-vid-teatru-veteraniv.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 7 лип. Відбулась світова прем'єра стрічки Юлії Гонтарук «Залізна сотня». – Інф.

Світова прем'єра стрічки режисерки Юлії Гонтарук «Залізна сотня» («To Die To Live») пройшла в рамках 60-го Карловарського міжнародного кінофестивалю з великим успіхом. Переповнений зал після перегляду довго не відпускав знімальну команду та головних героїв документальної стрічки. Режисерка у своїй промові висловила вдячність своїй команді, протагоністам, які боронять країну, та всім захисникам, а також розповіла глядачам про останні російські атаки на мирні українські міста. Копродукція України, Латвії та Словаччини представлена в неконкурсній секції Special Screenings. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141512-vidbulas-svitova-premera-stricki-ulii-gontaruk-zalizna-sotna.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 6 лип. Новий фільм режисера стрічки «Памфір» представлять на престижному кіноринку у Венеції. – Наріжна В.

Другий повнометражний ігровий фільм режисера Дмитра Сухолиткого-Собчука «Дещо дивне сталося зі мною» увійшов до програми Venice Gap-Financing Market. Це дає змогу представити стрічку міжнародним продюсерам, дистриб'юторам і потенційним інвесторам ще до завершення виробництва, повідомило Державне агентство України з питань кіно у Facebook. Venice Gap-Financing Market є однією з найважливіших міжнародних платформ для кінопроектів, що перебувають на етапі виробництва. Щороку захід проходить у межах Венеційського міжнародного кінофестивалю. Новий проєкт Дмитра Сухолиткого-Собчук створюють у копродукції українська компанія Mellivora Production та британська Wellington Films. Продюсерами фільму «Дещо дивне сталося зі мною» стали Дмитро Сухолиткий-Собчук, Діана Назарук та Аластар Кларк. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/novij-film-rezhisera-pamfira-predstavljat-na-prestizhnomu-kinorinku-u-venetsiji.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. На кінофестивалі у Новій Зеландії відбулася прем'єра анімаційного фільму про війну в Україні. – Інф.

Українсько-люксембурзька коротка анімація «Жевріння» («Ember») розпочала свій міжнародний фестивальний шлях із показу у новозеландському Окленді на кінофестивалі DocEdge, що має акредитацію Американської кіноакадемії. Продюсерка стрічки Ірина Єрошко вважає, що саме така точка старту для фестивального кола стрічки візуалізує намір команди показати їхню роботу якнайширше. 12-хвилинний фільм, створений режисером Владиславом Каленським, є історією без слів про літнє подружжя, яке мешкає у приватному будинку під Києвом і проходить через бомбардування, окупацію, виживання в підвалі та подальшу евакуацію. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4141189-na-kinofestivali-u-novij-zelandii-vidbulasa-premera-animacijnogo-filmu-pro-vijnu-v-ukraini.html>

Музейна справа

Укрінформ. – 2026. – 7 лип. Ще один херсонський музей отримав міжнародний захисний знак «Блакитний щит». – Інф.

Будівля Херсонського обласного художнього музею ім. Олексія Шовкуненка відтепер позначена міжнародним захисним знаком «Блакитний щит» (Blue Shield), повідомляє музей у Фейсбуці. Як акцентують музейники, це маркування не створює фізичного, «куленепробивного» бар'єра, проте емблема суттєво підвищує видимість музею та подвоює юридичні ризики й відповідальність для агресора. Цинічно пограбувавши музейні фонди, ворог продовжує нищити саму споруду. Як наголошується, кожен новий удар по будівлі, позначеній емблемою «Блакитний щит». – це кричущий злочин, за який доведеться відповідати на міжнародних трибуналах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141566-se-odin-hersonskij-muzej-otrimav-miznarodnij-zahisnij-znak-blakitnij-sit.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 7 лип. Ворожим обстрілом пошкоджено історичний вітряк у Музеї народної архітектури та побуту в Києві. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 7 лип. У музеї просто неба в Пирогові через російську атаку пошкоджений вітряк. – Інф.; NV. – 2026. – 7 лип. «Пережив десятиліття історії». Внаслідок атаки РФ 6 липня у Пирогові постраждав вітряк. – Інф.

Російська ракетна атака завдала шкоди Національному музею народної архітектури та побуту України у ніч із 5 на 6 липня, зокрема вибухова хвиля пошкодила музейний експонат – вітряк із села Юнаківка Сумської області, датований 1933–1934 роками, який входить до експозиції «Полісся», повідомляє Міністерство культури України. Фахівці музею встановили зміщення шатрової частини (даху) вітряка відносно основної конструкції. Крім того, вибухова хвиля пошкодила лопаті (крила) та їхні кріплення. За висновком спеціалістів, ці елементи не підлягають відновленню. «... Міністерство культури України фіксує наслідки атаки, координує роботу із захисту пам'ятки та продовжує інформувати міжнародних партнерів про злочини росії проти української культури», – цитує віцепрем'єрку з гуманітарної політики України – міністерку культури України Тетяну Бережну пресслужба. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1182764.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141597-u-muzei-prosto-neba-v-pirogovi-cerez-rosijsku-ataku-poskodzenij-vitrak.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/ataka-na-kijiv-6-lipnya-postrazhdav-nacionalniy-muzey-u-pirogovo-foto-50622327.html>

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. У Дубенському замку презентували пересувну виставку «Острозька реліквія 1581». – Інф.

У Дубенському замку на Рівненщині у межах Біблійного форуму презентували пересувну виставку «Острозька реліквія 1581», що розповідає про Острозьку Біблію та контекст її появи. «Ця виставка мандрує по різних містах», – сказала на її відкритті директор «Музею Острозької академії» Анастасія Хеленюк. За її словами, цей проєкт музей та університет створювали спільно з «Християнською відкритою академією». Він присвячений ключовим датам, які відзначають цього року – 500-річчю народження князя Василя-Костянтина Острозького, 450-річчю заснування Острозької академії та 445-річчю друку Острозької Біблії. У експозиції виставки представлено факсимільні видання найважливіших українських рукописних церковних книг і сучасні переклади Святого Письма українською мовою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4141434-u-dubenskomu-zamku-prezentuvali-peresuvnu-vistavku-ostrozka-relikvia-1581.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. У Молдові анонсували міжнародний фестиваль культури Ukrainian Day 2026. – Інф.

Національний конгрес українців Молдови (НКУМ) анонсував проведення фестивалю української культури Ukrainian Day in Moldova 2026,

який об'єднає творчі колективи та майстрів із кількох європейських країн. Про це у Фейсбуці повідомив очільник НКУМ Дмитро Лекарцев. Захід, покликаний популяризувати українські традиції та зміцнювати міжнародні культурні зв'язки, відбудеться 18 липня на території комуни Яблони Глоденського району. Організатори готують насичену культурно-розважальну платформу для всієї родини. На гостей чекає велика концертна програма за участю етнографічних та сучасних колективів із Молдови, України, Румунії та Польщі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4141207-u-moldovi-anonsuvali-miznarodnij-festival-kulturi-ukrainian-day-2026.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 6 лип. У Папському католицькому університеті Ріо-де-Жанейро відкрили «Українську книжкову полицку». – Інф.

У Бразилії на базі Папського католицького університету Ріо-де-Жанейро (PUC-Rio) відкрили «Українську книжкову полицку», повідомило у Фейсбуці посольство України в Бразилії. До урочистого заходу долучилися директорка бібліотеки PUC-Rio Ана Марія Рібейро, представники відділу бібліотек і документації університету, а також координатор Центрального відділу міжнародного співробітництва вишу Рікардо Боржес Аленкар, чиє сприяння стало ключовим для реалізації ініціативи. Важливим складником події стала участь представників нової хвилі української громади в Ріо-де-Жанейро. Дипломати висловили вдячність активісткам Аліні Цукановій та Альбіні Міхралієвій за їхній внесок у посилення інтеграції української спільноти в штаті. Проєкт також став майданчиком для розбудови зв'язків між українськими та бразильськими вищими навчальними закладами. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4141274-u-papskomu-katolickomu-universiteti-riodezaneiro-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm